

EBH/366/2014

Év

2014

Védett tulajdonság:

Szexuális irányultság

Diszkrimináció területe

Oktatás, nevelés

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

Egy édesanya mint a kiskorú kérelmező törvényes képviselője (továbbiakban: szülő) azzal a panasszal fordult a hatósághoz, hogy az általános iskola, amelynek 7. osztályába gyermekét (továbbiakban kérelmező vagy gyermek) év elején be szeretne volna íratni, a gyermek felvételét elutasította. Kérelmező szülőjének álláspontja szerint az elutasítás indoka az volt, hogy a gyermek szűk családját rajta kívül vele azonos nemű élettársa alkotja, amiről a leendő osztálytanítót az előre egyeztetett időpontban tett személyes látogatáson tájékoztatta. Másnap elektronikus levélben értesítést kapott az osztálytanítótól, hogy nem tudja vállalni a gyermek kísérését az osztályában a családi állapota miatt. Kérelmező szülője ezt követően az eljárás alá vont vezetéséhez fordult, akitől elektronikus levélben azt a tájékoztatást kapta, hogy nem látnak módot az osztálytanító döntésének megváltoztatására.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság eljárást indított, és az eljárás alá vontat nyilatkozattételre hívta fel arra vonatkozóan, hogy ki és milyen szempontok alapján dönt az intézménybe történő felvételtől. Az eljárás alá vont nyilatkozatában kifejtette, hogy a magasabb osztályba történő felvétel kizárólag az adott osztálytanító felelősségén és autonómiáján alapul, ugyanis az osztálytanító feladata az osztályközösség végigkísérése az első osztálytól a nyolcadik osztály végéig. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy az intézmény nem kötelező felvételt biztosító iskola, és kifejtette, hogy az osztály kialakításának fő szabálya az, hogy az első osztálytól a nyolcadik osztályig a legkevesebb változással működhessen az osztályközösség. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy „rendkívüli” esetnek tekinthető, ha egy család magasabb osztályba jelentkezik a gyermekével, és ilyen esetekben a felvételi eljárást megelőzően a tanító fokozott felelősséggel és mérlegeléssel teremti meg a jelentkező gyermek számára az osztályközösségbe történő beilleszkedés lehetőségét. Részletezte továbbá, hogy a felvételi eljárás során a leendő osztálytanító a szülőkkel többször beszélget, a gyermekkel többször találkozik, vendégnapokra meghívja a gyermeket, amely során alkalma van megfigyelni az osztály reakcióját a vendégdiákra, és amennyiben úgy ítéli meg, hogy a vendégdiák és az osztály szempontjából is ideális a felvétel, kéri a szülőket a kérdőív kitöltésére, anamnézis csatolására, amelyeket az osztálytanító a tanártársai bevonásával értékeli. A tényleges felvételi beszélgetésre ezt követően kerül sor, amely után az osztálytanító a felvétel kérdésében dönt, és a döntéséről értesíti a tanári kollégiumot, valamint az osztályközösség szülőit.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Az eljárás alá vont előadta, hogy az osztálytanító a jelentkezéssel kapcsolatban az egyik szülővel beszélgetést folytatott, a gyermekkel találkozott, és kilátásba helyezte a vendégnapot, valamint ehhez kapcsolódóan egy tanulmányi kiránduláson való vendég-részvételt; ugyanakkor jelezte azt is, hogy a gyermekek feszültségekkel terhes osztályközösséget alkotnak. Előadta továbbá, hogy figyelembe véve a kérelmező szülője által felvetett élethelyzet osztályközösségen belüli, és a tágabb, szülőket is magában foglaló osztályközösségen belüli esetleges feszültségekre ható lehetséges következményeket is, az osztálytanító úgy döntött, hogy a felvételi eljárás folytatását nem tudja vállalni. Az eljárás alá vont állítása szerint az osztálytanító éppen kérelmező szempontjából tartotta vállalhatatlannak a kérelmező osztályba való befogadását, az osztályközösségben jelenlévő domináns gyermekek esetleges agresszív fellépése miatt. Az eljárás alá vont nyilatkozatában előadta továbbá, hogy ismerte az osztálytanító döntését, és annak indokát is, miszerint nem tudja megoldani azt a problémát, amit kérelmező családi állapota felvet, és azt tudomásul vette, ugyanis az osztályközösség szerinte olyan állapotban volt, hogy vélhetően nem lett volna képes befogadni a gyermeket.

A hatóság tárgyaláson kívül tanúként meghallgatta a felvételt elutasító döntést hozó osztálytanítót. A tanú a meghallgatás során arra hivatkozott, hogy döntése meghozatalakor abból indult ki, hogy milyen az osztályközösség és úgy gondolta, hogy az, hogy kérelmező törvényes képviselője és vele azonos nemű élettársa alkotják a gyermek szűk családját, az osztályra olyan hatással lenne, hogy emiatt bánthatták volna a gyermeket. A szülő képviselőjének kérdésére a tanú a meghallgatáson úgy nyilatkozott, hogy ha nem tudta volna, hogy azonos nemű élettársak nevelik kérelmezőt, akkor részt vehetett volna a próbanapon. A tanú előadta továbbá, hogy az egyórás beszélgetés alatt azt tapasztalta, hogy a gyermek visszahúzó, szorongó, de arra nem emlékszik, hogy mondta volna az édesanyának, hogy ez akadály lehet a felvételnek, és a megbeszélés végén azzal váltak el, hogy várják a gyermeket a vendégnapra. A tanú elmondása szerint a vendégnapnak az a célja, hogy az iskolába jelentkező gyermek megtapasztalja, milyen az iskola, és az osztály is találkozzon a leendő osztálytársukkal, azonban a gyermeknek erre már nem adott lehetőséget az osztálytanító, tartva attól, hogy a vendégnap alkalmával a gyermeket sérelem éri.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság álláspontja szerint az eljárás során becsatolt elektronikus levélből egyértelműen megállapítható volt, hogy az osztálytanító a felvételt elutasító döntését a gyermek családi állapotára hivatkozással hozta meg, és az eljárás alá vont vezetése az osztálytanító indokait ismerve, tájékoztatta kérelmező szülőjét arról, hogy nem lát módot az osztálytanító döntésének a megváltoztatására. A hatóság figyelembe vette továbbá, hogy a tanúként meghallgatott osztálytanító hivatkozott ugyan arra, hogy az egyórás találkozás alkalmával kérelmező visszahúzódtól volt, azonban elismerte, hogy nem mondta a szülőnek, hogy a gyermek visszahúzódtól viselkedése akadálya lenne a felvételnek. A hatóság álláspontja szerint egyértelműen az oksági kapcsolatra lehet következtetni a tanú azon kijelentéséből, miszerint abban az esetben, ha nem tudott volna arról, hogy a gyermeket azonos nemű élettársak nevelik, részt vehetett volna a próbahéten, és nyilatkozott arról is, hogy nincs tudomása másik olyan esetről, amikor visszavonták a próbanapon történő részvételre tett ígéretüket. A hatóság a fentiekre tekintettel megállapította a védett tulajdonság és a bekövetkezett hátrány közötti összefüggést.

A hatóság ezt követően azt vizsgálta, hogy a megkülönböztetésnek a tárgyilagos mérlegelés szerint volt-e észszerű indoka az eljárás alá vont részéről. Az eljárás alá vont az eljárás során arra hivatkozott, hogy a felvétel elutasítása a kérelmező és a többi tanuló érdekében történt, ugyanis a leendő osztályközösséget és a kérelmezőt is meg kívánták védeni a várható konfliktusoktól, amelyek abból adódtak volna, hogy a kérelmezőt azonos nemű élettársak nevelik. Az eljárás alá vont ezt azzal kívánta alátámasztani, hogy az adott osztályközösség a kamaszkor sajátosságaira tekintettel konfliktusokkal terhelt, és az adott időszakban nem volt befogadó. Az eljárás alá vont álláspontja szerint ugyanis az osztályban a lányok számbeli fölénye és temperamentuma folytán az osztályközösség leány tagjai részéről sérelem érte volna kérelmezőt.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság nem fogadta el az eljárás alá vont érvelését észszerű indokként, tekintettel arra, hogy a konkrét esetben az általa előadottak pusztán feltételezésen alapultak, kérelmezőnek esélyt sem adva arra, hogy a közösség tagjaival megismerkedjen. A hatóság figyelembe vette, hogy kérelmező szülőjét az egyórás megbeszélésen az osztálytanító egyáltalán nem tájékoztatta arról, hogy az osztályban milyen jellegű konfliktusokra számíthatnak, és arról sem, hogy aggályai vannak a gyermek beilleszkedésével kapcsolatban. Összességképpen a hatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eljárás alá vont által előadottak észszerű indokként nem elfogadhatók, ugyanis még a vendégnapot sem biztosították kérelmezőnek, amelynek célja a tanú elmondása szerint éppen az, hogy megfigyeljék, hogyan tud a gyermek beilleszkedni a leendő közösségbe. A hatóság nem értékelte észszerű indokként az eljárás alá vont arra történő hivatkozását sem, hogy van olyan helyzet, amelyet a pedagógus nem tud kezelni. A hatóság álláspontja szerint ugyanis az osztályközösségbe történő befogadást nem lehet megtagadni arra hivatkozással, hogy a gyermek a többségi társadalomtól eltérő családban él és emiatt a közösség őt nem fogadná el, illetve az adott pedagógus a kialakult konfliktus feloldására nem képes.

Az oktatási intézménynek egyik feladata kell, hogy legyen a felügyeletére bízott gyermekek egymás iránti toleranciára nevelése, összhangban a gyermek jogairól szóló 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett Egyezményvel. Ilyen értelemben nem képezheti különbségtétel alapját sem a gyermeknek, sem szülőjének, vagy törvényes képviselőjének valamely védett tulajdonsága, és kizárólag abban az esetben tehető különbségtétel, ha azt a törvény kifejezetten megengedi. Az eljárás alá vont magatartásával éppen a sokszínűség el- és befogadása ellen hatott, amelyre nem szolgálhat mentségként az általa alkalmazott pedagógusnak a konfliktus kezelésére való alkalmatlansága.

A lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható volt, hogy az eljárás alá vont részéről az Ebktv-ben rögzített kimentés nem volt eredményes, az eljárás alá vont olyan észszerű indokot nem szolgáltatott, amely az intézkedése jogszerűségét igazolta volna.

Fentiekre tekintettel a hatóság a kérelemnek helyt adott és megállapította, hogy az eljárás alá vont megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását és elrendelte határozatának közzétételét a jogerőre emelkedéstől számított 45 nappal a hatóság és az iskola internetes oldalán, valamint a hatóság az eljárás alá vontat bíróság megfizetésére is kötelezte.

A hatóság a döntés meghozatalakor figyelemmel volt arra, hogy egy oktatási intézménybe történő felvételt olyan szempontokra alapítani, amely indokolatlanul kirekesztik azokat a gyermekeket egy közösségből, akik a többségtől eltérő családmódban élnek, a gyermek mindenekfelett álló érdekének érvényesülése szempontjából aggályosak, és nem csak a hazai, hanem a nemzetközi normákkal is ellentétesek. A hatóság arra is figyelemmel volt, hogy nem csupán a kiskorú kérelmezőt érte hátrány, hanem a szülőt is, utóbbinál az emberi méltóság megsértése abban érhető tetten, hogy az eljárás alá vont intézmény a szülő párkapcsolatára hivatkozással döntött a gyermek felvételének megtagadásáról. A hatóság a különböző szankciók egymás mellett történő alkalmazásával a jogsértés súlyosságára kívánta felhívni a figyelmet, amelynél figyelembe vette a sérelemmel érintettek számát és a kiskorú életkorából adódó korlátozott érdekérvényesítési képességét.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.